

Sygn. akt VIII U 193/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Grażyna Łazowska	

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2021 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy E. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania E. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 15 stycznia 2021 r., **nr** (...)

na mocy art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. uchyla zaskarżoną decyzję i sprawę przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społeczny Oddział w Z. do ponownego rozpoznania.

(-)Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 193/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 stycznia 2021r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że E. L. jako pracownik u płatnika składek Sklep (...) S.C. M. K., D. T. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 lutego 2020r.

O decyzji odwołała się E. L..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w decyzji skarżonej.

Sąd zważył, co następuje:

Skarżona decyzja z 15 stycznia 2021r. dotyczy kwestii podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu pracowniczemu. Stroną tego postępowania powinien być zatem płatnik składek na te ubezpieczenia, którym zgodnie z art.4 pkt 2 lit a ustawy z 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2020r., poz.266 ze zm.) jest pracodawca.

Zgodnie z art. 3 Kodeksu pracy, pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Spółka cywilna uregulowana została w art.860 k.c. i następnym. Spółka ta nie ma podmiotowości prawnej, czego konsekwencje wyrażają się między innymi w tym, że stroną zawieranych umów są wszyscy wspólnicy, a nie spółka; podmiotami praw i obowiązków są wszyscy wspólnicy, a nie spółka; majątek spółki jest majątkiem wspólnym wspólników; odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą wspólnicy, a nie spółka oraz w tym, że występuje ona w obrocie, w tym także w procesie, poprzez wspólników. Także wspólnicy spółki cywilnej są solidarnie płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników i do nich powinna być skierowana zaskarżona decyzja (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2014r. sygn. II Uz 34/14). Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 21 sierpnia 2008r., I OSK 952/07 decyzja skierowana w stosunku do podmiotu, który nigdy nie był i nie mógł być stroną, jest aktem nieistniejącym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego a także sądów powszechnych ugruntowany jest pogląd, że sąd w postępowaniu cywilnym, w tym sąd ubezpieczeń społecznych, może i powinien dostrzegać wady decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania, a więc gdy decyzja taka została wydana przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiegokolwiek podstawy w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego. W takich przypadkach decyzja jest bowiem bezwzględnie nieważna (nieistniejąca prawnie) i nie wywołuje skutków prawnych. Dotyczy to także decyzji nieistniejącej z uwagi na wydanie jej w stosunku do podmiotu, który nie jest i nie mógł być stroną postępowania, tak jak w niniejszej sprawie spółka cywilna. W wyroku z 14 grudnia 2017r. sygn.. II UK 643/16 (Lex nr 2630492) Sąd Najwyższy stwierdził, że decyzja wymiarowa adresowana do spółki cywilnej podlega uchyleniu (art. 477^{14a} k.p.c.) jako decyzja nieistniejąca, ponieważ spółka taka nie jest płatnikiem składek w rozumieniu art. 4 pkt 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznania niniejszej sprawy Sąd stwierdził, że skarżona decyzja była od początku wadliwa jako skierowana do spółki cywilnej, która nie ma podmiotowości prawnej i nie mogła być stroną postępowania. Wydana została zatem

z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przez organem rentowym. W takiej sytuacji zgodnie z art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. podlega ona uchyleniu a sprawa przekazaniu organowi rentowemu do ponownego rozpoznania, o czym Sąd orzekł w sentencji postanowienia.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. jeżeli decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, sąd uchyla tę decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

Przepis powyższy został dodany przez art.1 pkt 169 ustawy z 4 lipca 2019r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw ((Dz.U. poz.1469

ze zm.) zmieniający ustawę z dniem 7 listopada 2019r. i umożliwia badanie przez sąd ubezpieczeń społecznych już na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji nie tylko wad wynikających z naruszenia prawa materialnego, lecz także prawa procesowego. Jak wynika z uzasadnienia projektu z 2019r., niezależnie od tego, czy wady te dotyczą formy, czy treści decyzji, ich wspólną cechą jest to, że naruszają przepisy o postępowaniu przed organem rentowym w takim stopniu, że ich konwalidacja jest niemożliwa.

(-)Sędzia Grażyna Łazowska